

kommunalsjef teknisk - stab

Notat

Til: Eiliv Staalesen

Kopi til:

Saksbehandler: Oddrun Lund

Vår referanse: 22/2200-19

Dato: 07.06.2023

Spørsmål til HTM angående næringstomter i kommuneplanen og regionalplan for grønn industri

HTS- sak 42/23, møte 02.05.2023 Hovedutvalg teknisk og miljø.

Storesund (Ap) viste til at hun hadde fått følgende henvendelse fra Karmøy næringsråd:

Per dags dato har kommunen ingen ledige næringstomter. Hva som ellers måtte være tilgjengelig er vanskelig å få god oversikt over. Dette var tema på dagsorden til Karmøy Næringsråd (KN) i går.

Gitt dette faktum, så har KN en stor bekymring knyttet til Regionalplan for Grønn industri skal vedtas av fylkestinget innen sommeren 2023.

Bakteppet Regionalplan for Grønn industri er det nasjonale målet om å kutte klimagassutslippene med 55 prosent, samt Parisavtalen hvor Norge har forpliktet seg til en ambisjon om å begrense den globale oppvarmingen til 2°C, og helst ikke mer enn 1,5°C. Dette er en omstilling til et lavutslippssamfunn som vil kreve dyptgripende endringer. Det aller meste i Regionalplan for Grønn industri ambisiøst, fremtidsrettet og peker i svært god retning, men.....

... dersom målsettingen er å legge godt til rette for verdiskapende virksomhet og arbeidsplasser i Rogaland og ikke minst Karmøy, så kan en ikke:

Fryse næringsareal som er avsatt i kommuneplanene per tidspunktet for vedtakelse av regionalplanen. Fylket begrunner med et ønske om jordvern og begrense naturinngrep. Problemet ligger i at et generelt forbud mot nyetableringer fratar kommunene adgang til å gi tillatelse til utvikling også der det ikke kan oppstilles negative natur- og miljøkonsekvenser, eller der disse er mindre enn fordelene av en nyetablering.

Ha en områdeliste for grønn industri som skal være uttømmende. Fylket foreslår å begrense antall grønn industri næringsarealer til ni prioriterte «energipunkt» (Gismarvik, Håvik, Fagrafjell, Sauda, Støleheia/Krossberg, Bærheim, Bjerkreim, Kielland og Åna-Sira). Det synes fornuftig at det satses på disse områdene ved å tilse spesielt god kraftforsyning. Problemet Side 9 av 10 ligger i at det er uønsket med grønn etablering på andre områder, der forutsetningene for etablering også kan være gode. Grønn industri som ikke er kraftkrevende. Etablere slik arealplan før statlige føringer er kjent. Dersom våre nabofylker ikke legger opp til en like streng arealpolitikk, vil konsekvensen bli at arbeidsplasser og ny virksomhet (grønn eller ei) ikke kommer til Rogaland. Dersom en bedrift ikke får velge en for dem og kommunen egnet lokasjon, vil

etableringen kunne falle bort. Etableringen gjøres på en samlet vurdering bla. med hensyn til hvor det er tilgjengelig kompetent arbeidskraft, tilfredsstillende infrastruktur, tomtegrunn til riktig pris mv.

KN vil spesielt peke på 1). Det kan synes som det ikke skal tillates opprettet nye næringsområder rundt omkring i kommunene etter sommeren 2023. Kommunen har ingen ledige næringstomter. Således svekker planen kommunens vekstkraft og ikke minst vekstkraft i nærheten av der vi har byer/tettsteder.

KN vil med denne epost be om politisk arbeid som kan avklare og ev. gi «push back» på det som omhandler næringsareal.

Så det jeg ønsker svar på er

1. Hva om grønn industri ønsker å/bør etableres utenfor definerte områder?
2. Hva med arealer for annen næring?
3. Blir tilsvarende strenge regelverk innført i alle kommuner? Tenker på konkurransefortrinn...
4. Inngår Husøy i Håvikområdet?

Kommunalsjefen svarte. Kommer med grundigere svar i et senere møte. Saken besvares i HTM 13. juni.

Administrasjonens svar:

Det er mye ledig næringsareal i Karmøy kommune. Arealregnskap gjennomført i 2022 viser at Karmøy har ca 3000 da ledig næringsareal i gjeldende kommuneplan med smått og stort. Noen næringsarealer er i kommunalt eie, de fleste i privat eie. Om næringsarealene møter dagens behov er så langt ikke undersøkt nærmere. I forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel skal det gjennomføres en ABC- kartlegging (rett virksomhet på rett sted), og administrasjonen har nylig fått utarbeidet en kartlegging av eksisterende virksomheter som vil danne grunnlag for dette arbeidet.

Når ABC- kartleggingen er gjort kan det utarbeides en portefølje av prioriterte planoppgaver og evt en strategi for oppkjøp og byggemodning av næringstomter i kommunen. Porteføljen av planbehov må innarbeides i neste planstrategi som skal utarbeides etter kommunevalget i september. Viser for øvrig til kommunens strategiske næringsplan 2017.

Formålet med Regional plan for grønn industri er å legge til rette for verdiskaping og nye arbeidsplasser i Rogaland innenfor grønn industri, som bidrar til et naturnøytralt lavutslippssamfunn i tråd med Parisavtalen og regjeringens mål om det grønne skiftet, og erstatter en forventet nedgang i petroleumsvirksomheten. Samfunnet står i dag overfor både en naturkrise og en klimakrise. Planen inneholder strategier og plangrep for å sikre av industriutviklingen skjer på en mest mulig bærekraftig måte. Til grunn for planarbeidet ligger det et omfattende kunnskapsgrunnlag om dagens areal- og kraftsituasjon i Rogaland, og fremtidens behov for ulike typer virksomheter. Planarbeidet viser at det er avsatt nok næringsarealer til grønn industri i Rogaland. Regionalplanen handler om en prioritering av utvalgte arealer med god krafttilgang/sjønære til de arealkrevende og kraftkrevende virksomhetene (arealbehov større enn 100 da) som kan tenkes å etablere seg i Rogaland. I arbeidet med planen har man sett at særlig for de store aktørene er det helt avgjørende å ha både de riktige, og de planavklarte og byggemodna næringsarealene.

Det har vært en debatt om arealnøytralitet ifbm med høring av planforslaget, og temaet ble drøftet i sist møte i Rådet for planarbeidet. Planforslaget sier i pkt 7.8.1 at totalt omfang av næringsarealer i kommuneplaner ikke skal økes, og at naturverdier ett sted kompenseres ved å restaurere tilsvarende naturverdier og økosystemer et annet sted. Planen skal følges opp med en jevnlig evaluering av porteføljen med næringsarealer. Regionalplan for grønn industri sluttbehandles i Fylkestinget i juni.

1. ønske om å etablere grønn industri utenfor definerte områder vil være i strid med regionalplan for grønn industri. Dette vil sannsynligvis ikke være en reell problemstilling, da de fleste typer virksomhet som planen omhandler har behov for større arealer, god krafttilgang og god tilgjengelighet. Regionalplanens primære formål er nettopp å reservere arealene nettopp til større grønn industri
2. Øvrige næringsområder i kommunene benyttes som før, til annen næringsvirksomhet.
3. Planen gjelder for alle kommuner i Rogaland.
4. Ifølge handlingsprogrammet til planen skal fylkeskommunen samarbeide med kommunene for vurdere og avgrense influensområdet til de utvalgte energiknutepunktene. Prioriterte sjønære industriarealer samt mineralressurser inngår også i planen. Husøy er i planforslaget vist på kartet i kategorien energiknutepunkt og sjønære (se fig 8). Det må i arbeidet med influensområdene ses både på avstand, transportavstand på land/ sjøvegen, evt. arealkonflikter mm.